

Λάο ατ ναμ νοτίλακ θιαύσα εδεθίνου εθαμλασε
οπατ ρκειω ιυος (γρ. ιυας) χιρες βιοι θσνα (γρ.
βοηθσνα) ιακ φλυανοξ τνο δυολνουςο (τάδε) κοπ
αρεθοκ εθμρι εθμρι (γρ. η) ακυνοσα εναμυκεργ αθα-
λασ (γρ. σσ) οφτια (γρ. ω) ιακ ναπσοτ ησουδ ΚΑΚΟΥ.

(Ένταῦθα κείνται τρεῖς πεντάλυαι.)

Τὸ ἱατροσόφιον βρίθαι τοιούτων, καταδεικνυόντων
πρὸς τὸ ἀναλφάβητον τοῦ γράψαντος καὶ ἀπομίμη-
σιν δοξασίων ξένων ἔθνων· διὰ τοῦτο καὶ ἀλλότριον
τοῦ σκοποῦ τῆς πραγματείας ταύτης.

Ἡ δι' ἀναποδογραμμάτων ἐπίκλησις τοῦ διαβόλου
ἦτον ἐκπαλαί συνήθης εἰς πολλὰ ἔθνη. Οἱ Ἑβραῖοι,
κατὰ τὸν Πέτρον Βῆρον (π) ἐν τῇ Θεμουρᾷ, εἶδος Καθ-
βάλας, μετεχειρίζοντο τὸν ἀναγραμματισμὸν πρὸς
ἐκτέλεσιν τῶν μαγικῶν τῶν. Αἱ μάγισσαι τῆς Σκωτίας,
κατὰ τὸν Walter Scott (ρ) ἔλεγον ἀνάποδα τὴν
προσευχὴν τῶν ὁσάκις ἤθελον νὰ καλέσωσι τὸν διά-
βολον. Τολμῶ δ' εἶπεῖν ὅτι τοιαύτης φύσεως εἶναι
καὶ αἱ ἐπιγραφαὶ, αἱ ἐπὶ τῆς ἀστρολογικῆς σφαίρας,
τῆς πρὸ ὀλίγων ἐτῶν ἐν Ἀθήναις εὑρεθείσης, ἀναγραμ-
ματισθείσης τῆς συνήθους γλώσσης (σ) τῶν ἐν Ἀθή-
ναις μαγικῶν, ἵνα εἰπωμεν οὕτως, ἀστρολόγων.

Ἰποδειξάντες λοιπὸν (τ) τινὰς τῶν δεισιδαιμονιῶν,
αἵτινες εἶναι ἀντίθετοι πρὸς τὸν ὀρθὸν λόγον καὶ
τὰς θρησκευτικὰς δοξασίας, περαινόμεν τὸν περὶ
τούτων λόγον, ἀναφωνοῦντες μετὰ τοῦ Κικέρωνος
«Superstitio tollenda, religio non tollitur.»

N. Γ. ΠΟΛΙΤΗΣ.

Ο ΣΧΕΔΙΟΓΡΑΦΟΣ.

Δύο συγγενεῖς ψυχαί.

4

Εἰς τὰς πρὸς Δυσμὰς ἐσχιστὰς τῆς μικρᾶς κοι-
λάδος τὴν ὁποῖαν διαρρέει ὁ Σόθας, ἐν τῇ περιφερείᾳ
τῆς Τρίκκης, ὑψοῦνται τὰ ἐπίσημα τῆς Πελοπον-
νήσου ὄρη, ἡ Κυλλήνη καὶ ἡ Χελυδορέα, ἐξ ὧν ἡ

μὲν πρώτη ἐξαπλοῦται πρὸς Ν. μέχρι τῶν Ἀροκνίων
ὄρέων, ἡ δὲ δευτέρα πρὸς Β. μέχρι τοῦ Κορινθιακοῦ
κόλπου.

Τὰ μέρη ἅτινα ὑπὸ τῶν ὄρέων τούτων ἐν μέρει
μὲν περικυκλοῦνται, ἐν μέρει δὲ σχηματίζουσι τὴν
ἄμεσον αὐτῶν περιοχὴν, εἰσὶ τὰ ὠραιοτέρα τῆς Κο-
ρινθίας. Εἰς ἀναλόγως τόσον μικρὸν διάστημα δὲν
δύναται τις βεβαίως ἀλλαχοῦ νὰ ἀπαντήσῃ τοσαύ-
την πληθὺν μαγευτικῶν φυσικῶν σκηνῶν, αἵτινες
αἰφνιδίως μεταβάλλουσι καὶ μορφήν καὶ πληθὺν τό-
πων, μεθ' ὧν συνδέεται τόσον πλῆθος ἱστοριῶν καὶ
ἀρχαίων μύθων, ὡς εἰς τὰ ἐπὶ τῶν ὄρέων τούτων μέ-
ρη, μάλιστα δὲ τὰ πρὸς τὴν πεδιάδα τῶν Τρικκάλων
καὶ τὴν τῆς παραλίας ἐστραμμένα, ὅπου οἱ γείτονες
λόφοι λαμβάνουσι γραφικώτατον σχῆμα, καὶ ἀπο-
τελοῦσι θέαν ὅτῃ μὲν καταπληκτικὴν, ὅτῃ δὲ ρω-
μαντικὴν.

Ἐνταῦθα λοιπὸν ἡ μυστηριώδης δύναμις τῆς φύ-
σεως, καὶ ἡ ἀκμάτος τῶν κατοίκων ἐπιμέλεια, ἐπι-
βοηθουμένη καὶ ὑπὸ τοῦ ὠραίου κλίματος καὶ τῶν
ἀφθόνων ὑδάτων, μετέβαλε τὴν γῆν ταύτην εἰς μέ-
γαν ὠραῖον κήπον, ἐν ᾧ εὐρίσκει τις πάντα σχεδὸν
τοὺς καρποὺς καὶ τὰ φυτὰ. Αὐξάνουσιν, ἀνθοῦσι
καὶ ὠριμάζουσιν εἰς τὴν νέαν ταύτην Ἑδέμ, ἐκτὸς
ἄλλων τῶν ἄλλων εἰδῶν τῶν ὀπωρῶν, ὠραιοτάτα
μήλα, κέρασια καὶ κάρυα· τὸ μεγαλύτερον ὅμως
μέρος τῆς θέσεως ταύτης καλύπτουσι αἱ σταφιδάμ-
πελοι καὶ αἱ ἀμπελοὶ, διὰ τὰς ὁποίας ὁ τόπος οὗ-
τος ἀπολαύει τῆς μεγαλειτέρας φήμης παρ' ἀπάσης
σχεδὸν ταῖς χώραις τῆς Εὐρώπης, ἰδίᾳ δὲ ἐν Ἀγγλίᾳ.

Ἀνθοῦντα πολίχνια καὶ ἄπειρα χωρία, ἅτινα ἀλ-
λαχοῦ μὲν διαλάμπουσιν εἰς τὰς κορυφὰς τῶν λό-
φων, ἀλλαχοῦ δὲ ὑποφαίνονται μεταξὺ τῶν δασῶν,
περιέχουσι τὰς κομψῶς φλοδομημένας οἰκίας τῶν
γεωργῶν, καὶ τοὺς ὠραιοὺς χειμερινοὺς οἴκους τῶν
Τρικκαλιτῶν, ἐνιαχοῦ δὲ καὶ οἰκοδομὰς πολυτελεῖς,
αἵτινες ἀναγγέλλουσι τὸν φαίδρον καὶ εὐάρεστον βίον
τῶν κατοίκων τοῦ μέρους τούτου· τὰ δὲ εἰρήπια τῶν
ἀρχαίων οἰκοδομῶν, καὶ οἱ σεσαθρωμένοι πύργοι τῶν
Τούρκων μαρτυροῦσι περὶ τῶν ποικίλων περιπετειῶν,
ὅσας ὁ τόπος οὗτος ὑπέστη διαπρέψας ἐπὶ τῶν Ἑλ-
λήνων καὶ τυραννηθεὶς ὑπὸ τῶν Τούρκων.

Πραγματικῶς οὐδεὶς τῶν ἐχόντων αἰσθησὶν τοῦ
ὠραίου τῆς φύσεως ἐπεσκέφθη τὸ μέρος τοῦτο, χω-
ρὶς νὰ κορεσθῇ ἀπὸ τὴν χάριν καὶ τὴν ἡδονὴν, τὴν
ὁποῖαν ὁ τόπος ὅλος ἐν γένει καὶ ἕκαστον αὐτοῦ
μέρος ἰδίᾳ ἀποπνέουσιν· εἴτε κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ
ἔαρος ἐπισκεφθῇ τις αὐτὸν, ὅτε τὰ πάντα εἶναι
πλήρη ὁσμῆς καὶ ἀνθέων, εἴτε κατὰ τὸ θέρος, ὅτε ἡ
μεγάλῃ τῶν δένδρων, τῶν σπορίμων γαιῶν καὶ τῶν
σταφιδάμπελων εὐτυχία τέρπει τὸν ὀδοιπόρον, εἴτε
κατὰ τὸ φθινόπωρον ὅτε πρῶσιδὶξ ὁ εὐγενὴς τῆς

(π) Peter Beer, Geschichte, Lehren u. Meinungen aller
bestand. und noch bestehenden religioeser Sekten d. Juden
u. d. Geheimlehre oder Kabbalah. 1823.

(ρ) Ἡ Μνηστὴ τοῦ Αζμερμσύρ. Mat. Βίωνος, κρη. ΚΓ'. σ.
234. Τόμ. Πανδ. 15^ο.

(σ) Οἷαν λ. χ. μεταχειρίζεται ὁ μάγος Θαλάσσανδρος ἐν τῇ
Νεσίρᾳ Δημητρίου τοῦ Μόσχου (Ἑλληνομν. Τόμ. Δ'. φυλ. 7.
σ. 433.

(τ) Περὶ βασκανίας, ἐπωδῶν καὶ ἐτέρων τινῶν δεισιδαιμονιῶν
θέλωμεν κάμῃ ἰδιαίτερος λόγον ἐν τοῖς ἐφεξῆς· ὡσαύτως καὶ
περὶ τῶν ἄλλων δεισιδαιμονιῶν, αἵτινες οὐδεμίαν ἢ ἴσχυραν
πρὸς τὰς ἀρχαίας ἔχουσι σχέσιν.

ἀμπέλων κερπός, ἄπκι ὁ λαός ἀναπνέει ζωὴν καὶ χαρὰν.

Εἰς τὴν ὠραίην καὶ ὀροσερῆν τρύτην φύσιν ἐπιμαῖ; τῶν κλιτύων τῶν ὀρέων κεῖται ἡ κωμοπόλις Τρίκαλα· ἐν τῷ μέσῳ πολλῶν καὶ μεγάλων ἱερῶν, καὶ πλήθους ἄλλων ὀπωροφόρων δένδρων καὶ σπαρίμων γαιῶν κειμένη, περέχει, μακρόθεν θεωρουμένη, μαγικὴν θέαν, τὴν ὀποῖαν καθιστῶσι γραφικωτέρην αἱ ὑπερέχουσαι χιονοσκεπάστοι κορυφαὶ τῶν ὀρέων, καὶ οἱ κατὰ τὰ διάφορα δικστήματα προέχοντες ὑπερμεγέθεις βράχοι σεβαστοτέρην δὲ τὸ προκείμενον οἰκοδόμημα τῆς μονῆς τοῦ ἁγίου Βλασίου, τὸ ὀποῖον ἄνωθεν τῆς κωμοπόλεως ἐπίτινος ὑψώματος κείμενον, ἐμπνέει ὄχι ὀλίγον σεβασμὸν εἰς τοὺς ἐπισκεπτομένους τρύτην.

Διὰ τῆς κωμοπόλεως τρύτης, ἡτις μακρόθεν καὶ ἐξωθεν θεωρουμένη, εἶναι ὀρχιστέρα, περὶ ἐσωθεν καὶ ἐκ τοῦ πλησίον διὰ τὰς ἀνωμάλους καὶ σχεδὸν ἀβάτους ὁδοὺς τῆς, ῥέουσι διάφοροι ῥύακες, τὸ ἡδὺ κελάρυσμα τῶν ὀποῖων, συνενούμενον, ἐν ὄρχι μάλισκα νυκτός, μὲ τὸ μελίβρυτον κελάδημα τῶν τὴν θέσιν τούτων ἐπισκεπτομένων ἀηδόνων, ἀποτελεῖ μελωδίαν θελκτικωτάτην, τὸ δὲ κρυστάλλινον αὐτῶν ὕδωρ ὀροσίζει καὶ ζωογονεῖ καὶ τοῦ πυρέσσοντος τὴν καρδίαν, ὡς ποτὲ ἀπεδιώκει τὰς ἀσθενείας τῶν εἰς τὸν ἱκματικὸν τοῦτον τόπον ἐν τῷ νυκτὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ τὴν ἱκσιν τῶν παθῶν τῶν ἐπιζητούντων ἀσθενῶν. Μῦθλας δὲ τὰς περιπετείαις τὰς ὀποῖαις τὰ Τρίκαλα ὑπέστησαν, διατηροῦνται εἰσέτι ὀπωποῦν φαιδρὰ καὶ ἀκμαῖα· διὰ δὲ τὴν φιλοπονίαν τῶν κατοίκων τῶν, τὰς ὀραίας σταφίδας τῆς, τὸ λαμπρὸν καὶ ἱκματικὸν ὕδωρ καὶ τοὺς χάριν τούτων ἐπισκεπτομένους τὸν τόπον ξένους, διακρίνεται μεταξὺ τῶν κωμοπόλεων τῆς Κορινθίας.

Ὀλως ἄλλοιως καὶ ζωηρὸς γίνεται ὁμοῦς ὁ βίος ἐνταῦθα κατὰ τὴν ἑορτὴν τῶν γενεθλίων τῆς Θεοτόκου, ἡ τὴν πανήγυριν τῶν μαλλίνων ὕψασμάτων ἡ τοῦ Κοκορετζίου, ἡτις τελεῖται ἐτησίως κατὰ τὸ φθινόπωρον (τὴν 2ῆ Σεπτεμβρίου), συνερχομένων πολλῶν χιλιάδων ἀνθρώπων ἐκ τῶν περιχώρων, καὶ ἐξ ἄλλων μακρὰν κειμένων ἐμπορικῶν πόλεων.

Ἡ κατ' ἄπασαν τὴν Κορινθίαν περίφημος αὐτὴ πανήγυρις τοῦ Κοκορετζίου ἤρχισε νὰ τελεῖται κατὰ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρίδος, ὅτε ὀκοδομήθη εἰς τὴν ἐπάνω λεγομένην συνοικίαν τῶν Τρικαλῶν ἡ ἐκκλησίαι τῶν γενεθλίων τῆς Θεοτόκου, διάφοροι δὲ προσκυνηταὶ ἐπισκέπτονται αὐτὴν κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς ταύτης. Κατὰ τοὺς ἀρχαίους ἐκείνους χρόνους ἐγένετο ἡ πανήγυρις ἐπὶ τοῦ ὑψώματος τοῦ κλυμένου τοῦ ἁγίου Βλασίου, κατὰ δὲ τὰ τέλη τῆς παρελθούσης ἑκατονταετηρί-

δος μετηνέχθη εἰς τὴν μεταξὺ τῶν δύο συνοικιῶν πλατεῖαν.

Ἀλλὰ πάθεν τὸ ἀσεβὲς τοῦτο ὄνομα πανήγυρις τοῦ Κοκορετζίου, ἀροῦ ἡ σύστασις αὐτῆς ὀφείλεται εἰς ἱερὸν σκοπὸν;

Περὶ τούτου δύναται νὰ ἀμφιβάλλῃ μόνον ὄστις δὲν γνωρίζει καλῶς τὰ ἡθη τῶν ὀρειῶν Ἑλλήνων, ὀτινες μετὰ τῆς λατρείας συνδέουσι καὶ τὴν εὐωχίαν, καὶ διὰ τοῦτο μετὰ τὴν θεῖαν λειτουργίαν ἀσχυλοῦνται τρώγοντες τὴν προσφιλεστέρην αὐτοῖς τροφήν, τὸ κοκορέτζι καὶ τὰς ψητὰς αἰγας. Ἡ ἑορτὴ λοιπὸν τῶν γενεθλίων τῆς Θεοτόκου ἔλαβε τὸ ὄνομα «πανήγυρις τῶν μαλλίνων ὕψασμάτων καὶ τοῦ κοκορετζιά», ἐπειδὴ εἰς τὰ πλεῖστα μέρη τῆς πλατείας, ἐν ἧ ἐγένετο ἡ πανήγυρις, τὸ κοκορέτζι καὶ αἱ ψημέναι αἰγας ἀπετέλουν τὴν κυριωτέρην καὶ προσφιλεστέρην τροφήν τῶν προσκυνητῶν, τὰ δὲ μάλλινα ὕψασματα, εἰς ὧν τὴν κατασκευὴν ἐπιτηδεύονται, ὡς οἱ ἄρχοντες Πελληνεῖς, τὸ κυριώτερον ἐμπόρευμα.

Ἡ πανήγυρις αὐτὴ τοῦ κοκορετζιά ἐτελεῖτο μεθ' ὄλης τῆς ἀπαιτουμένης μεγαλοπρεπειῆς· χιλιάδες εὐθύμων ἀνθρώπων περιφέροντο ἐδῶ καὶ ἐκεῖ γελῶντες καὶ ἀστεϊζόμενοι, ἄδοντες καὶ βοῶντες· ἐδῶ ἔβλεπέ τις εὐθυμοῦντας καὶ πίνοντας, ἐκεῖ ὀλοκλήρους οἰκογενείας μὲ τὰ παιδιὰ καὶ τὰ σκυλιὰ τῶν ἀπὸ τοῦ πάππου μέχρι τοῦ ἐγγόνου, κυλιόμενους ἐπὶ τῆς πρασινάδας· ἀλλαχοῦ συνωθοῦντο οἱ πανηγυρισταὶ μέχρις ἀπωλείας καὶ τῆς τελευταίας αὐτῶν πλοῆς ἐμπροσθεν ῥυπαροῦ τινοῦ παραπήγματος, τὸ ὀποῖον διὰ τῆς ὀραίας τοῦ ὀσμῆς ἀποδιώκει μίαν ὄρχαν μακρὰν πάντα ξένον, τίς πρῶτος νὰ προλάβῃ νὰ ἀγοράσῃ τηγανητὸν μπουμπάρι καὶ κορσί ζαχολιάτικον. Πλησίον τοῦ παραπήγματος τούτου ἡδὼν τρομακτικαὶ τινες φωναὶ, συνοδευόμεναι ἀπὸ τοὺς τρομακτικωτέρους ἡχους τῶν ἐκ Νεμέας νταουλίων φονικὴν τινα διήγησιν, ἐννεφερομένην εἰς τὰς πράξεις τοῦ ἀρχιληστοῦ Καβουρίνου. Εἰς τὰ πέριξ ἡχουν τὰ πλήρη ἐπιτοπίου οἴνου ποτήρια τῶν εὐθύμων πανηγυριστῶν. Ἐνταῦθα ἐνηγκαλίζοντο ὑπὸ τοῦ οἴνου βεβρημένοι ἀρχαῖοι φίλοι, ὀτινες ὄστερον ἀπὸ πολλὰ ἔτη συννητήθησαν πάλιν εἰς τὴν πανήγυριν. Ἐκεῖ ἡδὼν νεανίαι τινὲς ἡρωϊκὰ τῆς ἐπικναστάσεως ἄπματα, τὰ ὀποῖα ἡκροῶντο πλείονες ἢ ἑκατὸν ὀλολύζοντες νέοι.

Ἡ ἀτμοσφαῖρα ἦτο πλήρης ὀλολυγμῶν· οὔτω δὲ ἐπροχώρει ἡ ἡμέρα ἐν ἄσμασι, χοροῖς καὶ συμποσίοις, ἄτινα ἀπεδείκνυσον τὴν εὐθυμίαν τῶν πανηγυριστῶν.

Εὐθυμος χώρα, ὁ Θεὸς νὰ σὲ διαφυλάττῃ! ἀνεφώνησαν αἰφνης ὕψηλός τις καὶ ἰσχνὸς ἀνήρ, ὄστις ἐβόδιζε βραδέως πλησίον ἄλλου τινός, ὀμοίως ἀπομυμαραμένου, μικροτέρου ὀμοῦς κατὰ τὸ ἀνάστημα

ἀνθρώπου. Περιήλθον μέχρι τοῦδε πολλά τοῦ κό-
σμου μέρη, τόσον εὐθυμον ὅμως λαόν, ὡς τοῦτον ἐ-
δῶ δὲν εἶχον ἀπαντήσαι. Εἶμι ὑπερευχαριστημένος,
διότι ἡ τύχη μὲ ἔφερε πάλιν εἰς τὸν εὐδαίμονα τοῦ-
τον τόπον. Νομίζω μάλιστα ὅτι τέλος πάντων θὰ
δειχθῆ καὶ εἰς ἐμὲ εὐνοϊκὴ ἤδη.

Ἔτσι νομίζω καὶ ἐγὼ — εἴαν θέλῃ ὁ Θεός, — ἀ-
πεκρίθη ὁ ἄλλος τρίβων τὰς χεῖράς του, καὶ στρέ-
φων τὰ βλέμματά του μετ' εὐλαθείας πρὸς τὸν οὐ-
ρανόν.—Ὁ κύριος θεὸς μας, ὁ Θεὸς νὰ μακαρίσῃ
τὴν ψυχὴν του, πιστεύω ὡς καλὸς χριστιανὸς ὅπου
ἦτον, ἔχει διαθέσει ἀρκετὰ χρήματα καὶ ὑπὲρ ἡμῶν.

Ἐλπίζω, ἐπρόσθεσαν ὁ ὑψηλὸς διὰ τοῦτο ἔχω κά-
μαι ἤδη καὶ τὰ σχέδιά μου. Λαμπρόταται ἰδέει! ὁ
κύριος θεὸς ἦτο δὲ καὶ πλούσιος ἄνθρωπος.

Καὶ εὐσεβὴς χριστιανικὴ ψυχὴ προσέθηκεν ὁ χ-
μηλότερος.

Καὶ δὲν ἠκούσθη τίποτε περὶ τῆς διαθήκης του ;
Λύριον θὰ δημοσιευθῆ, εἴαν θέλῃ ὁ Θεός.

Βέβαια. Καὶ διὰ τοῦτο προσήλθον ἅπαντες οἱ ἔ-
χοντες κληρονομικὰς ἀξιώσεις ἐπὶ τῆς παρουσίας
τοῦ θεοῦ μας.

Καθὼς ἤκουσα, ἐκτὸς ἡμῶν τῶν δύο, ὁ ἐκ Πατρῶν
μεγαλέμπορος Φιλοθέου καὶ ἡ ἐκ Καλαβρύτων γραῖα
θεὸς μας.

Ὡς τὸ ἄθλιον γύναιον μὲ τὸ σκυλολόγι τῆς! ἔλε-
γεν ὁ μικρόσωμος συστέλλων τὰς ὄφρυς καὶ σκυθρω-
πάζων. Ἄν θέλῃ ὁ Θεός ὁ κύριος θεὸς μας—ὁ Θεός
ἂς μακαρίσῃ τὴν ψυχὴν του—οὐδὲ κἄν ἐσυλλογίσθη
τοὺς μηδαμινοὺς αὐτοὺς ἀνθρώπους διαθέτων τὴν
πριουσίαν του, ἀφοῦ καὶ ἐνόσω ἔζη, οὔτε ἤθελε νὰ
εἰξεύρη κἄν τι περὶ αὐτῶν.

Ὅσον διὰ τὸ οὐτιδανὸν αὐτὸ γύναιον, τὴν θεῖαν
μας, μὴ φροντίζης, ἔλεγεν ὁ ὑψηλὸς σταθεῖς καὶ
μετὰ σοβαρότητος θέσας τὸν δάκτυλόν του ἐπὶ τῆς
ρίνός· ἔχω κατὰ νοῦν λαμπρότατόν τι σχέδιον διὰ
νὰ ἀπομακρύνω τὰ ὀχληρὰ ταῦτα ὄντα. Ἄκουσόν με...

Ὁ μικρόσωμος ὅμως τὸν διέκοψε προτείνας αὐτῷ
νὰ καθήσωσί που διὰ νὰ στυλώσωσιν ὀλίγον τὸ ἀπὶ
τὴν πείναν καὶ δίψαν ἀποκαμὸν σῶμά των· ὁ ὑψη-
λὸς συγκατένευσε, μὲ δυσκολίαν ὅμως, ἐπειδὴ τὸ βα-
λάντιόν του ἦτο κενώτερον τοῦ κεντρικοῦ μας τα-
μείου, καὶ τοῦ βαλάντιου κομψευομένων τινῶν τῶν
Χαυτείων. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν ἐπεθύμει νὰ ἐννοήσῃ ὁ
σύντροφός του τὴν κατὰστασιν ταύτην, ἠκολούθη-
σεν αὐτὸν, ἐπρόσταξεν ὅμως νὰ τοῦ φέρωσιν ὀλίγον
ψωμὶ καὶ τουλουμοτύρι, ἐπὶ τέλους δὲ καὶ ἐν πε-
νηντάρι κρησίου, ἐν ᾧ ὁ σύντροφός του ἔδωκεν εἰς
τὸ μπουμπάρι καὶ εἰς τὴν ψημένην γῆδα, τὰ μεγα-
λοπρεπῆ καὶ πολύτιμα τῆς πανηγύρεως φαγητὰ νὰ
καταλάβωσιν.

Οἱ δύο οὗτοι ἄνθρωποι ἦσαν παράδοξα πρόσωπα.

Ὁ ὑψηλὸς τεσσαράκοντα καὶ πέντε ἐτῶν ἡλικίας ἀ-
νὴρ, ἐκαλεῖτο Δαμιανὸς Ἀναργύρου, ἂν καὶ ἦτο γνω-
στὸς μᾶλλον ὑπὸ τὸ ἐπώνυμον Σχεδιογράφος. Οἱ
ἀμυδροὶ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου του, αἱ πολλαὶ
καὶ μεγάλαι ἐπὶ τοῦ μετώπου του, περὶ τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς καὶ τὸ στόμα του ρυτίδες ἐπρόδεικον, ὅτι ὁ ἄν-
θρωπος διήνυσεν βίον τραχώδη καὶ πλήρη στερησέων.
Ὀλίγιστα, ἀχμηρὰ καὶ ὑπόλευκοι τρίχες ἐκάλυ-
πτον τὴν κορυφὴν του, ἡ δὲ ἰσχύότης τοῦ σώματός
του, οἱ κοῖλοι, ἀμυδροὶ καὶ πάσης ζωηρότητος ἐ-
στερημένοι ὀφθαλμοὶ του, καθὼς καὶ αἱ κοιλαι αὐ-
τοῦ παρεῖαι ἦσαν τὸ κάταπτρον, ἐν ᾧ ἔδραπέ τις τὰς
δυστυχίας, ὅσας ὁ Δαμιανὸς εἶχεν ὑπομείνει. Καὶ ἡ
ἐνδουμσία του αὐτῆ ἐχρησίμευεν ὡς μάρτυς τῆς κα-
ταστάσεώς του. Ἦτο μὲν αὕτη ἐντελῶς κατὰ τὸν
νεωτερισμόν, τόσον ὅμως παλαιὰ καὶ πολυφορο-
μένη, ὥστε ἅμα παρετῆρει τις αὐτὴν ἐκ τοῦ πλη-
σίον ἀμέσως συνελάμβανε τὴν ἰδέαν ὅτι ἠγοράσθη
εἰς ἡν κατὰστασιν εὐρίσκετο, ἀπὸ τὸν παλαιοπώ-
λην· ἐκεῖνο ὅμως ὅπερ τὸ ὑψηλόν, ἰσχνόν καὶ ἄ-
θλιον τοῦτο ὄν καθίστα γελσιωδέστατον, ἦτο ἡ πρε-
πάθεια τοῦ νὰ παίζῃ τὸν κομψευόμενον ἱππότην· ἐ-
φόρει διὰ τοῦτο πανταλόνι ἐκ μαλλίνου ὑφάσματος
μὲ τετραγωνίδια λευκὰ καὶ φαιὰν βελάδων πλήρη
πτυχῶν καὶ χωρὶς γνοῦδι ἐκ κυκλῆς τσόχας, τῆς ὁ-
ποίας ἡ τάλια ἔφθινε μόνον μέχρι τῆς ὠμοπλάτης·
τὴν κεφαλὴν του ἐκάλυπτεν ὑψηλὸς κατατσκασιμέ-
νος στακτῆς καστύρινος πῖλος.

Ὁ Δαμιανὸς συνείθιζε νὰ τινάσῃ πάντοτε τὰ σκο-
νισμένα φορέματά του, ἔπραττε δὲ τοῦτο διὰ νὰ
ξεκουμβώνεται καὶ δεικνύει τὴν μὲ ὠραίας μὲν πτυ-
χὰς, ἀδικρίτου ὅμως λευκοῦ χρώματος τραχηλίαν
του, καὶ τὰς ἐπιχειρίδας τοῦ ὑποκαμίσου του. Ὅταν
ἐτελείονε τὴν ἐργασίαν ταύτην ἤρχιζε νὰ διευθετῇ
τὸν λαιμοδέτην του, τοῦ ὁποίου τὰ ἄκρα ἦσαν μὲ
τόσην τέχνην περιτετυλιγμένα, ὥστε ἦτο ἀδύνατον
νὰ διακρίνη τις τὰ ζεσχίσματά του. Διὰ νὰ δώσῃ εἰς
τὸ πανταλόνι του τὸ ἀνάλογον μῆκος, ὁ Δαμιανὸς ἔ-
φερε στάφας, αἵτινες ἐφθνον ὑπεράνω τῶν ἀστρα-
γάλων· ἄλυσες δὲ ἀπὸ ψευδῆ χρυσὸν ἐδείκνυε τὴν
θέσιν, εἰς ἣν ἄλλοι ἄνθρωποι συνειθίζουσι νὰ θέτωσι
τὰ ὠρολόγια των· ὁ Δαμιανὸς ἐταμβάκιζε τόσον πο-
λὸν, ὥστε ἡ ταμβακοθήκη του δὲν ἔμενε ποτὲ εἰς ἀρ-
γίαν· διὰ τοῦτο οἱ δύο δάκτυλοι τῆς δεξιᾶς χειρὸς,
ὁ μέγας καὶ ὁ λιχνὸς, εὐρίσκοντο εἰς αἰώνιον κίνη-
σιν ἀπὸ τῆς ταμβακοθήκης μέχρι τῆς μικρᾶς, ἰσ-
χνῆς καὶ γρουπῆς ρίνός του· ὑποκάμισον καὶ ἐνδύμα-
τα ἔφερον διὰ τοῦτο σημεῖα ἀπραγνώριστα τῆς ἐρ-
γασίας ταύτης· ὁ Δαμιανὸς ἦτο ἐν τούτοις πολύ-
πειρος ἄνθρωπος, ὅστις ὅα ἦτο βεβαίως τοῦ πολυ-
ταλάντου Σίνα πλουσιώτερος, ἂν αἱ ἐπιχειρήσεις καὶ
τὰ σχέδιά του δὲν ἀπετύγγανον παντοῦ καὶ πάντοτε.

ὡς υἱὸς ξηνοδόχου ἐμισθώθη τὸ πρῶτον εἰς τι ξηνοδοχεῖον ὑπηρετίας, ἐσχεδίαζε δὲ, ἅμα ἐκμάθει τὸ εἶδος τούτου τοῦ ἐμπορίου, νὰ ἀνοίξῃ ξηνοδοχεῖον εἰς μέρος τι ἐκ τῶν ἐνδοτέρων τῆς Ἀμερικῆς, νὰ διοργανώσῃ δὲ καὶ διακοσμήσῃ τοῦτο ἐσωτερικῶς κατ' Ἰνδικὸν τρόπον, ὥστε τοιοῦτοτρόπως νὰ προσελκύσῃ τοὺς Ἰνδοὺς, καὶ οὕτω νὰ κατορθώσῃ νὰ τοὺς ἐκπολιτίσῃ τοῦ Δαμιανοῦ ὅμως τὸ σχέδιον ἐνκυάγησεν εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς, ἐννοεῖται πρὶν κατορθώσῃ νὰ ἐκμάθῃ τὴν ξηνοδοχικὴν τέχνην. Ἐπειδὴ σκεπτόμενος πάντοτε τὸ Ἰνδικὸν τοῦ ξηνοδοχεῖον παρημέλει ἐντελῶς τὸ ἔργον του, καὶ δὲν περιεποιεῖτο τοὺς ξένους, διὰ τοῦτο ἀπεβλήθη ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ ὁ διωγμὸς ὅμως οὗτος δὲν ἐφόβισε τὸν νεανίαν μας. Ἐπειδὴ ὡς ὑπηρετίας ξηνοδοχεῖου δὲν ἐπρόκοπτεν, ἀπεφάσισε νὰ γίνῃ ὑποκριτής, ἀφοῦ μάλιστα ἐβλεπεν ὅτι πολλοὶ τῶν συμπολιτῶν του φοιτηταὶ ἐλάμβανον μέρος εἰς τὴν σκηνήν. Ἐσχεδίαζε λοιπὸν, ἂν εἰς τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην ἐπιδόσῃ, νὰ ἀναλάβῃ μόνος του τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐγκατάστασιν τοῦ ἐλλείποντος ἐπιτοπίου θεάτρου ὁ ἀτυχῆς ὅμως καὶ ὡς ὑποκριτής δὲν ἠδυνήθη τίποτε νὰ κατορθώσῃ, ἐπειδὴ δυστυχῶς τὸ ὑψηλὸν καὶ ἰσχυρὸν σῶμα, ὁ ξηρὸς λάρυγξ του καὶ ἡ ἀθλία του μνήμη τὸν ἠνάγκασαν νὰ παραιτήσῃ καὶ τὴν ἐπιχείρησιν ταύτην.

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος ὀφείλει πάντοτε νὰ πράττῃ κἄτι τι εἰς τὸν κόσμον τούτον διὰ νὰ ζῇ, ὁ δὲ Δαμιανὸς ἦτο ἄνθρωπος δραστήριος καὶ μὲ ζωηρὰν φαντασίαν, συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ γίνῃ ὑπάλληλος ἄφοῦ ἐβλεπεν ὅτι ἄλλα τοιαῦτα ὄντα, καὶ αὐτοῦ μάλιστα εὐτελέστεροι, κατώρθωσαν διὰ τῶν συνήθων τοῖς τοιούτοις μέσων, νὰ προαχθῶσι τάχιστα εἰς τὰς ἀνωτέρας τοῦ κράτους θέσεις, καὶ νὰ σταυρωθῶσιν ἤρχισε διὰ τοῦτο νὰ ἀναβοκαταβαίνη τὰς βαθμίδας τῶν ὑπουργείων, μεχρισοῦ κατώρθωσε καὶ ἐγένετο γραφεὺς ἐντινι αὐτῶν. Ἐσχεδίαζε λοιπὸν ἅμα γίνῃ ὑπουργὸς καὶ πρωθυπουργὸς νὰ συνδέσῃ σχέσεις μετὰ τῆς Ἀδυσσινίας καὶ τῆς Ἰαπωνίας, νὰ ἐξελληνίσῃ τοὺς αυτοκράτορας αὐτῶν, καὶ οὕτω διὰ τῆς βοηθείας αὐτῶν, καὶ ὡς ἄλλος Μέγας Ἀλέξανδρος, νὰ ἐξαπλώσῃ τὸν ἑλληνισμὸν μέχρι τῶν ἐσχατιῶν τοῦ γνωστοῦ κόσμου ἔσχεδίαζε διὰ τῶν συμβάσεων μετὰ τῶν αυτοκρατόρων τούτων νὰ ἀποξηράνῃ τὴν Μεσόγειον, ὅχι πλέον τὴν Κωπαίδα, διότι αὕτη εἶχε παρχωρηθῆ εἰς τοὺς Γάλλους, καὶ νὰ συνδέσῃ τὴν Ἑλλάδα διὰ σιδηροδρόμων μετὰ τῶν νήτων καὶ τοῦ λοιποῦ κόσμου ἢ νὰ ἀναζητήσῃ δὲ τὰ ὑπὸ τὴν θάλασσαν μεταλλεῖα, ἀφοῦ ἐβλεπεν ὅτι τὰ ἐν τῇ ξηρᾷ κατώρθωσε νὰ ἀποκτήσῃ ξένη ἑταιρία, καὶ νὰ τὰ ἐκμεταλλεύσῃ διὰ τῶν ὑπὸ ταύτης δωροδοκουμένων. Τὰ σχέδιά του πραγματικῶς ἦσαν λαμπρὰ καὶ μεγαλεπίβολα βεβουλισμέ-

νος ὅμως πάντοτε εἰς ταῦτα, δὲν προσεῖχεν εἰς τὴν ἀντιγραφὴν τῶν δεδομένων αὐτῶ ἐγγράφων, ἔγραπεν ἄλλ' ἀντ' ἄλλων, καὶ ἐπὶ τέλους ἀπεβλήθη τῆς ὑπηρεσίας, ὥστε ἐνκυάγησε καὶ ἐνταῦθα.

Τότε ἀπελπισθεὶς συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ μετέλθῃ τὸν ναυτικόν, καθόσον μάλιστα τότε διεδίδετο ὅτι ἡ Ἑλλάς θὰ ἀποκτήσῃ καὶ πυργωτὰ θωρακωτὰ πλοῖα ἤρχισε λοιπὸν τὸ ἔργον τοῦτο τὸ πρῶτον ὡς ναύτης, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι ταχέως θὰ ἀνέλθῃ εἰς τὴν θέσιν τοῦ πλοίαρχου. Ἄμα ἐγένετο πλοίαρχος τότε εἶχε κατὰ νοῦν μεγάλα σχέδια. Νὰ ἀναλάβῃ τὴν διεύθυνσιν ἐνὸς θωρακωτοῦ, δι' αὐτοῦ νὰ λύσῃ τὸν ἀποκλεισμὸν τῆς Κρήτης, νὰ πλεύσῃ ἐντὸς τοῦ Βοσπόρου καὶ νὰ καταστρέψῃ τὸν τουρκικὸν στόλον, ὡς ἐπραξέ τοῦτο σύμπας ὁ στόλος τῶν δυνάμεων ἐν τῇ Πύλῳ. Δυστυχῶς ὅμως καὶ ἐνταῦθα ἀπέτυχεν, ἐπειδὴ τὸ σῶμά του δὲν ἀντεῖχεν εἰς τὰς σκληραγωγίας τοῦ ναυτικοῦ βίου. Τὸ πρῶτ' ὤφειλε νὰ ἐγείρῃται κατὰ τὰς τρεῖς ἢ τέσσαρας, αὐτὸς δὲ εἶχε τὴν ἀτυχίαν νὰ ἐξυπνᾷ πάντοτε μετὰ τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου, ὤφειλε νὰ ἐργάζεται πολὺ καὶ βαρεῖας ἐργασίας, ἐνῶ αὐτὸς ἀπὸ τῆς πρώτης του νεότητος ἀπέφευγε πᾶσαν ἐργασίαν.

Καὶ ἐνταῦθεν ἀποδιωχθεὶς ἔζη χρόνον τινά, ἐπειδὴ κατ' αὐτὴν τὴν ἐποχὴν εἶχε λάβει καὶ τὴν πατρικὴν του κληρονομίαν, ἐν μεγάλῃ εὐθυμίᾳ εἰς Ἀθήνας. Κατὰ τὰ σχέδιά του προέθετο νὰ ἀρχίσῃ ἐνταῦθα μικρὸν τι ἐμπόριον, τὸ δυστύχημα ὅμως ἦτο, ὅτι καὶ τοῦτο μόνον μέχρι τοῦ σχεδίου ἔμεινεν, ἐπειδὴ τὴν μικρὰν κληρονομίαν, τὴν ὁποίαν εἶχε λάβει, κατησώτευσεν τάχιστα μετὰ τῶν ἀκολάστων φίλων του. Τοῦτο ἦτο βεβαίως πολὺ δυσάρεστον, μόλα ταῦτα ἐγένετο. Ὁ Δαμιανὸς μετενόησε διὰ τὴν μωρίαν του ταύτην, ἀλλ' ἦτο πλέον ἀργά διὰ τοῦτο ἐσχεδίαζε πρὸ παντὸς ἄλλου νὰ ἀρχίσῃ τέλος πάντων νὰ γίνῃ καλλίτερος καὶ χρησιμώτερος ἄνθρωπος.

Ἰπάρχουσιν ἐν τούτοις εἰς τὸν κόσμον τούτον ἄνθρωποι, οἵτινες παντοῦ καὶ πάντοτε ἀποτυγχάνουσιν, εἰς τούτους δὲ ἀνήκε καὶ ὁ Δαμιανός. Καθ' ἑκάστην ἀπεφάσιζεν ἐν Ἀθήναις διακρίνων νὰ κατασταθῇ καλλίτερος, δὲν ἠδύνατο ὅμως νὰ τὸ κατορθώσῃ. Διὰ τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ὑπελείπετο αὐτῷ παρά νὰ ἐγκαταλείψῃ τὰς Ἀθήνας, διὰ νὰ ἴδῃ ἴσως ἀλλαγῶν που εὔρεθῇ ἐπιχειρήσεις τι δι' αὐτόν πολὺς χρόνος παρήλθε, καὶ οὐδεμίαν εὔρεθῃ, ὥστε ὁ Δαμιανὸς κατήντησεν εἰς τὴν ἐσχάτην δυστυχίαν, εἰς τοιαύτην, ὥστε ἡ μεγάλη του ἀνάγκη τὸν ἐβίασε νὰ μισθωθῇ παρά τινι γέροντι φθισικῶ ὡς ὑπηρετίας. Παρ' αὐτῷ μένων ἔκαμνε τὰ καλλίτερα καὶ λογικώτερα σχέδια τοῦ κόσμου. Ἐν πρώτοις ἀπεφάσισε νὰ ὑπηρετῇ τὸν κύριόν του τόσον προσεκτικῶς καὶ πιστῶς,

ἔσπε να γένη εἰς αὐτὸν ἀναγκαῖος, ὡς ἀναγκαῖος θὰ εἴνετο καὶ προσφιλῆς παρὰ τῷ γέροντι κυρίῳ του. Τὸν αὐτῷ προσφιλῆ ὁ γέρον, μετὰ τὸν ταχέως περιμενόμενον θάνατόν του, βεβαίως θὰ συμπεριελάμβανε μεταξὺ τῶν κληρονόμων του εἰς τὴν διαθήκην. Μὲ τὰ κληρονομηθέντα χρήματα ἐσχεδίαζεν ὁ Δαμιανὸς νὰ ἀγοράσῃ ἱκανὰς μερίδας τῆς Τραπεζῆς, μετὰ ταῦτα νὰ κατορθώσῃ κατὰ μικρὸν νὰ αὐξήσῃ τὰ κεφάλαιά του ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ ἀναλάβῃ μόνος του τὴν ματαιωθείσαν πραγματοποιήσιν τῆς ἀποκαταστάσεως τῆς γεωργικῆς Τραπεζῆς τοῦ Μπαλτατζῆ· τότε πλέον θὰ εἴνετο ὁ πλουσιώτερος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου, καὶ θὰ ἠδύνατο νὰ ζῆ ὡς πρίγκηψ.

Τὸ ἐξαιρετικὸν τοῦτο σχέδιον ἦτο δυνατόν πραγματικῶς, ἂν ἡ τύχη τὸ συνέδραμε, νὰ ἐπιτύχῃ· ἡ τύχη ὅμως ἐδείχθη καὶ πάλιν τόσον σκληρὰ πρὸς αὐτὸν, ὥστε ἐνήργησε νὰ ἀποθάνῃ ὁ γέρον φθισικῶς ἄνευ διαθήκης, ὁ δὲ Δαμιανὸς νὰ κυλίεται καὶ πάλιν εἰς τὰς ὁδοὺς ὡς ἐπικίτης.

Ὁ Δαμιανὸς ἀπὸ ἀγανάκτησιν καὶ ἀηδίαν καὶ αὐτῆς τῆς ζωῆς του, διὰ νὰ πλησιάσῃ δὲ ὀλίγον καὶ εἰς τὰς τραπεζικὰς ἐπιχειρήσεις, διὰ τὰς ὁποίας ἐμάχινετο, ἐγένετο ὑπέρτης εἰς ὑποκατάστημά τι τῆς τραπέζης, κατώρθωσε δὲ μετὰ τινα χρόνον νὰ φθάσῃ καὶ εἰς τὴν θέσιν τοῦ γραφέως αὐτοῦ. Τοιοῦτος δὲ ἦτο ἀκόμη, ὅτε αἰφνης ἤκουσε τὸν θάνατον τοῦ θεοῦ του. Ὁ Δαμιανὸς ἔλεγε τότε καθ' ἑαυτόν· ὁ θεὸς μου ἦτο πλούσιος ἄνθρωπος, ἐπόμενον λοιπὸν εἶναι ὅτι τὴν περιουσίαν του διέθεσεν ὑπὲρ τῶν συγγενῶν του, ἐπειδὴ δὲ ἐγὼ εἶμαι ἐκ τῶν πλησιεστέρων, ἔχει διαθέσει ἱκανὴν καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ. Ὅτι δὲ ὁ θεὸς του εἶχε διαθέσει τὴν περιουσίαν του, τοῦτο ἐγνώριζεν ἐκ τῆς προκηρύξεως τοῦ Ἐιρηνοδίκου Τρικκάλων, δι' ἧς προσεκαλοῦντο ἅπαντες οἱ ἔχοντες κληρονομικὰς ἀξιώσεις νὰ προσέλθωσιν εἰς Τρίκκαλα εἰς ὀρισμένην ἡμέραν, καθ' ἣν ὀρίσθη νὰ δημοσιευθῇ ἡ διαθήκη αὐτή. Οὕτως εἶχε διατάξῃ ἀποθνήσκων ὁ μακαρίτης θεός.

Φυσικώτατον ἦτο ὁ Δαμιανὸς νὰ τρέξῃ ἐκεῖ· ἐλθὼν δὲ τὴν προτεραίαν εἰς Τρίκκαλα εἶχε τὴν κεφαλὴν του πλήρη ἀπὸ τὰ λαμπρότερα σχέδια διὰ τὸ μέλλον. Συγχρόνως δὲ εἶχεν ἔλθει καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ μὲ γιγαντιαίαν ὄρεξιν τρώγων τὸ μπουμπάρι καὶ τὴν ψητὴν αἶγα ἐξάδελφός του.

Οὗτος ἦτο ὁ Μαστρολευθέρης Χαύτας, ὁ υἱὸς τῆς ἐξάδελφῆς τοῦ ἀποθανόντος, ὑποδηματοποιὸς τὸ ἐπάγγελμα, ἀποκαταστημένος εἰς Πειραιᾶ· τὸ ἐξωτερικόν του ἐδείκνυεν αὐτὸν μικρόσωμον καὶ ἰσχνόν. Ἄν τις ὅμως ἔκρινεν ἐκ τῆς ὄρεξεως, μὲ τὴν ὁποίαν ἦδη, καθὼς καὶ πάντοτε, ἔτρωγε τὸ διπλάσιον ἀφ' ὅσον τρώγει πᾶς λογικὸς ἄνθρωπος, θὰ ὑπέθετεν ὅτι

ἡ ὑγεία του ἦτο ἀρίστη. Μολταῦτα ἐφαίνετο ἄθλιος καὶ πεινασμένος, ἔτι δὲ μᾶλλον ὅταν ἔκαμνε μορφασμούς τινας διὰ τοῦ προσώπου του, καὶ διέστρεψε μετ' εὐλαθείας τοὺς ὀφθαλμούς του, ὡς πάντες οἱ προσποιοῦμενοι τὸν εὐσεβῆ· μάλιστα δὲ ὅτε ἀπετύπου ἐπὶ τῶν χαρακτῆρων τοῦ προσώπου του ἀπὸ κειροῦ εἰς κειρὸν ἔκφρασιν τινα τῆς δεινοπαθείας.

Ὅσάκις σὺν τούτοις ἔκαμνε χρῆσιν ψευδευλαθοῦς τινος ῥήσεως, ἐσυνείθιζε δὲ νὰ συνοδεύῃ πᾶσαν σχεδὸν φράσιν του μὲ τὸ *ἂν θέλῃ ὁ Θεός*, ὕψωνε τὰς βλεφαρίδας του ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε ἐφαίνοντο οἱ ὑπόγλαυκοί, ἀμυδροί, τὴν ἄνοιαν αὐτοῦ προδίδοντες ἐφθάλμοί του, ὑποκρύπτοντες ἐν τῷ στεφρῷ βλέμματι περιδεῆς τι καὶ μυστηριώδες. Καὶ τοῦ Μαστρολευθέρη τὰ οικονομικὰ εὕρισκοντο εἰς κακὴν κατάστασιν, ἀφ' ἑνὸς μὲν διὰ τὴν παλυαριθμὸν οἰκογενειάν του, — εἶχε δεκατέσσαρα ζῶντα τέκνα· ἀφ' ἑτέρου δὲ, ὡς εἰς Πειραιᾶ ἔλεγον, διὰ τὸ χερτοπαίγιον, τὸ ὁποῖον ἐμπαθῶς ἠγάπα· ἄλλως ὁ ἄνθρωπος ἦτο ἐπιμελέστατος, καὶ ἤσκει τὸ ἐπάγγελμα του μετ' ἐπιτηδειότητος.

Τοιοῦτοι λοιπὸν ἦσαν οἱ δύο ἄνδρες, οἵτινες πλησίον ἀλλήλων καθήμενοι διεβουκολοῦντο ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἐλπίδων. Ὅτε μετὰ παρέλευσιν ὠρῶν τινῶν ἐκένωσαν ἀρκετὰ ποτήρια οἴνου, καὶ ἤρχισαν νὰ ἐξοικειῶνται πρὸς ἀλλήλους, τότε ὁ Μαστρολευθέρης ἤκρατο μὲ ἀνοιχτὸν στόμα τὰ τερατώδη καὶ τολμηρὰ σχέδια, τὰ ὁποῖα ἐπωκοδόμει ὁ Δαμιανὸς ἐπὶ τῆς κληρονομίας.

Ἡ ἐποχὴ καθ' ἣν ζῶμεν, καθὼς ὅλος ὁ κόσμος γνωρίζει, εἶναι ἐποχὴ ὑλικῆ, ἐποχὴ ποριστικῆ χρημάτων· οἱ βιομηχανικοὶ νόεσι, οἵτινες διὰ τῆς ἐμφανίσεώς των, καὶ διὰ τῆς φύσεώς των αὐτῆς, ἢ διὰ τῆς διανοίας, ἢ διὰ τῶν πράξεών των ἐνσωματοῦσιν ἐν ἑαυτοῖς τὴν ἀξιοσέβαστον τάσιν τοῦ νὰ γένωσιν ἄνθρωποι ζῶντες ἐκ τῶν προσόδων τῶν ἐπιχειρήσεών των, εἶναι διὰ τοῦτο τὰ μόνα κατάλληλα τῆς ἐποχῆς προϊόντα, εἶναι οἱ ἄνθρωποι οἵτινες γνωρίζαντες τὸν προορισμὸν τῆς ἐποχῆς ταύτης, γνωρίζουσι τίνι τρόπῳ ὀφείλουσι νὰ ἐπωφελῶνται τῶν περιστάσεων. Ὁ Δαμιανὸς, ὡς δὲ ὁ βίος του ὅλος ἀπέδειξεν ἡμῖν, ἦτο τοιοῦτός τις, ἡ δὲ κλίσις του, τοῦ νὰ κάμῃ σχέδια, διὰ τῶν ὁποίων ἐμελλε νὰ ἀποκατασταθῇ μίαν ἡμέραν πλούσιος εἶχε φθάσει μέχρι μονομανίας, διὰ τοῦτο εἶχον ἀποκαλέσει αὐτὸν Σχεδιογράφον· αὐτὸς δὲ διὰ νὰ μὴ θεωρῶνται οἱ ἀνάδοχοί του ἠπατημένοι, ἐφρόντιζε νὰ ἐπικυρώνῃ τὸ ἐπώνυμον τοῦτο, ζῶν πάντοτε μὲ τὰ σχέδια.

Λοιπὸν, ἔλεγε μετὰ τινα διακοπὴν, ἐὰν λάβωμεν τὴν κληρονομίαν μας θὰ σοὶ εἶπω, ἐξάδελφέ μου, πῶς δυνάμεθα νὰ διαχειρισθῶμεν αὐτὴν ἐπωφελέστερον.

Πῶς νομίζεις; ἤρώτησε μετὰ περιεργείας ὁ Μαστρολευθέρης.

Ὁ Δαμιανὸς ἔθεσε τὸν λιχνὸν τῆς ἀριστερᾶς χειρὸς ἐπὶ τῆς βίβδος του, παρετήρησε μὲ βλέμμα μυστηριώδες τὸν πλησίον του καθήμενον ἐξάδελφόν του, καὶ εἶπε μετὰ σοβαρότητος·

Τότε ἀρχίζομεν ἡμεῖς οἱ δύο ὁμοῦ τὴν ἐκδοσὶν ἐφημερίδος.

Ἡμεῖς... ἐφημερίδα; ἀνέκραξεν ἐκπληκτος καὶ βατταρίζων ὁ ὑποδηματοποιός.

Ναὶ ἐφημερίδα, ἐπανελάθε κρατῶν ἔτι τὸν δάκτυλόν του ἐπὶ τῆς βίβδος, μὲ τὴν μεγαλειτέραν ἀπάθειαν καὶ σοβαρότητα ὁ Δαμιανός.

Ἀλλὰ, κύριε μου, ἐγὼ μὲν εἶμαι ὑποδηματοποιός· ὑμεῖς δὲ... εἴσατε...

Τοῦτο εἶναι ἀδιάφορον, ἀπεκρίθη ὁ σχεδιογράφος, ἡμεῖς θὰ ζητήσωμεν τὴν συνδρομὴν πολιτικοῦ τινος κόμματος, ὡς πράττουσι τοῦτο καὶ οἱ πλείστοι τῶν παρ' ἡμῖν ἐφημεριδογράφων. Ἐάν δὲ μόνον θέσωμεν καλὸν τι ὄνομα εἰς τὴν ἐφημερίδα μας, ὄνομα, τὸ ὁποῖον νὰ ὑπόσχεται πολλά, ὄνομα κατάλληλον εἰς τὴν ἐποχὴν... οὕτω π. χ... τὸ ὄνομα συντελεῖ πολὺ· λέγω δὲ ὄνομα ὅχι ἐκ τῶν συνήθων καὶ τετριμμένων, ἀλλ' ὅπως νέον καὶ ἀσυνηθιστον π. χ. *Aut Caesar aut nihil*.

Τί θὰ εἶπη τοῦτο; ἤρώτησεν ὅπως ἐκπληκτος ὁ Μαστρολευθέρης.

Θὰ εἶπη τὸ Πᾶν ἢ οὐδὲν, ἀπεκρίθη ὁ Δαμιανός, ἢ ἐν ἄλλο ὄνομα ὡς τὸ Πολιτικὸν μεταλλεῖον, ἢ ἢ Ἐλευθερία τῶν ἐθνικοτήτων, ἢ ὁ Σωτὴρ τοῦ λαοῦ ἢ... ἔχω πληθὺν ἄνομάτων εἰς τὸν νοῦν μου.

Αἶ, εἶπεν ὁ Μαστρολευθέρης, ὅστις ἀκούων τὰ ὀνόματα ταῦτα ἤρχισε νὰ σκοτοδινηῖ. Καὶ εἶναι μὲ μόνον τὸ ὄνομα ἢ ὑπόθεσις ὅλη τετελεσμένη;

Ὁ Δαμιανὸς παρετήρει αὐτὸν μὲ βλέμμα ἐκφράζων τὸν οἰκτὸν του· ἔπειτα τύψας μὲ σοβαρότητα καὶ ἀπάθειαν διὰ τοῦ ὀστοειδοῦς λιχνοῦ τῆς ἀριστερᾶς τὸ μέτωπόν του, εἶπε μὲ μεγαλοπρέπειαν. Ἡ ἰδέα... ἔπειτα τὸ ὄνομα, αὐτὰ εἶναι τὰ οὐσαυδίστερα.

Ἐνδέχεται, εἶπεν ὁ Μαστρολευθέρης. Ἐγὼ ὡς βιομήχανος δὲν δύναμαι νὰ τὸ ἐννοήσω. Ἀλλὰ εἶπέ μου προσηκῶ. Δυνάμεθα νὰ κάμωμεν χρῆσιν ἐπωφελεῖ τῶν χρημάτων μας, ἐξοδαύοντες αὐτὰ εἰς ἐκδοσὶν ἐφημερίδος; καὶ ποῖος θὰ τὴν γράφῃ;

Ὅσον διὰ τὴν σύνταξιν μισθόνομέν τινὰ τῶν ἐπιχρηματοδομένων τὸν δημοσιογράφον. Βλέπεις πόσοι παρουσιάζονται καθ' ἑκάστην, ὡς συντάσσεται ἐφημερίδων, τοῦ δίδομεν καὶ χιλίας δραχμὰς κατ' ἔτος...

Τί λέγεις; ἀνέκραξεν ὅλος ὠχρὸς ἀπὸ ἐκπληξίν ὁ Μαστρολευθέρης. Χιλίας δραχμὰς κατ' ἔτος; Ἄν θέλῃ ὁ Θεὸς εἶμαι ὑπερευχαριστημένος, ἐάν ὁ θεὸς

μας, ὁ Θεὸς νὰ τὸν μακαρίσῃ, εἰς ἕκαστον ἡμῶν ἄφινε χιλίας δραχμὰς.

Τί μὲ τοῦτο;

Τί μὲ τοῦτο; Δὲν θὰ δυνηθῶμεν νὰ πληρώσωμεν εἰς τὸν συντάκτην τῆς ἐφημερίδος χιλίας δραχμὰς κατ' ἔτος, ἐάν καὶ οἱ δύο ἔχωμεν μόνον δύο χιλιάδας.

Δ.

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΠΑΡΟΡΑΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΣΘΗΚΑΙ.

Φυλ. 407.

Σελ. 542, στήλ. α', σ. 15, γράφει: τὴν ἀρετήν.—σ. 17 μετακεκόμεστο—σ. 28, τὸ τοῦ δημ. χρυσίου—σ. 44, καὶ ἡ ἐν τῇ—στήλ. β', σ. 36, Λέοντος.—

Σελ. 543, στήλ. α', σ. 6, ἐγένετο—σ. 44, τοῦ τοῦ γενικοῦ.—

Φυλ. 408.

Σελ. 553, στήλ. α', σ. σημ. 2, Πιττακίων—στήλ. β', σ. σημ. 12, ἐμφέρεται.—

Σελ. 554, στήλ. α', σ. σημ. 3, μεγαλοπρεπεστάτη—σ. 14, γίνονται—σ. 28, Ποι.λ.—στήλ. β', σ. σημ. 4, κάκεινοις.—

Σελ. 555, στήλ. α', σ. 2, προσκείμετοι—σ. 14, ἡρημαῖον τε—σ. 24, ἐγγυμνάσειν.—στήλ. β', σ. 19, χαρτουλαρίων—σ. σημ. 4, Παρθώρας—Ἐν τέλει τῆς 14 σημειώσεως πρόσθετος: καὶ ἴσως ἦν τὸ: δέη.—

Σελ. 556, στήλ. α', σ. σημ. 5, δωδεκάτης—σ. 8, προσθετίαν—σ. 14, οἱ ἀπὸ—στήλ. β', σ. 18, σιτηρεῖου—σ. σημ. 4, Μιλιαρῖσιον.

Σελ. 557, στήλ. α', σ. σημ. 10 ὀμεινέτις.—

Σελ. 558, στήλ. β', σ. 11, εἰλήγει—σ. 31, τάγματι—σ. 14 σημ. προσθετίαν.—

Σελ. 559, στήλ. α', σ. 34, ἐξ οἰαροθήτινος—στήλ. β', σ. 6, συνέλθοι—στήλ. β', ἐν τέλει τῆς 7 σημειώσεως πρόσθετος: Ἴσως μὲν τοι ἐγγράπτο: καὶ γνώμην ἐνδιώθετον.—

Σελ. 560, στήλ. α', σ. 2, εἰς τὸ: ἀνωτέρου πρόσθετος ἐν ταῖς σημειώσεσι: Γραπτέον ἴσως: ἀνώτερα.—στήλ. β', σ. 15, τῆς βασιλείας μου—σ. σημ. 9, ἐκ δεδομένων.—

Οὐκ ὀκνήσωμεν δὲ καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ τῶν χρυσοβούλων κειμένου παροράματα διορθῶσαι, ὅπου γένηται ἢ ἀντιπαραβολὴ πρὸς τὰ ἐν τῇ Νεαμονῇ τῆς Χίου ἀποκείμενα ἀντίγραφα· περὶ οὗ ἐμέλησεν ἡμῖν ἤδη.